

پازار ایرتسی -- فی ۱۴ ربیع الاول سنه ۳۲۷ وفی ۲۳ مارت سنه ۳۲۵

جمعیت علمیہ اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :

معمار زاده

محمد علی

سر محرر :

فاتح مجیز درسعاملرندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسعاملرندن

شهری احمد

مندرجات

اجتهاد م . ح	دیانتك مدنیتہ لزوی مصطفی تقی
دیانتدن تجرد . مدنیتدنه تباعددر ابن الامین احمدتوفیق	قوسوده واقع فیروز بك جمعیتی رجب
لامصیبه اعظم من الجهل ابن الامین شمود کمال	ادبیات
دین اسلامده هدف مناقشه اولان مسائلدن مصطفی صبری	منظومه تاریخیه حافظ عثمان الموصلی
استبداد . دین حسین حازم	مفرقه
سیاست شرعیه ابن حازم . فرید	

نسخه سی ۱ پاره در

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیه برابر)

عمالك اجنبیه ایچون :

۱۲,۶۰ فرائق

» ۶,۳۰

استانبول وولایات ایچون :

برسنه لك ۶۰ غروش

التي آتانی ۳۰ »

درج ایدلمان اوراق اعاده اولنماز

قارئلر مژمه :

اکثر مقالاته ایات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندی بی نظر اعتباره آله رق رعایت مز لکده بولنلمامسی
رجا اولنور .

درسمادت

بکر افندی مطبعه سی — وزیرخان

اجتهاد

انسان نه غریب مخلوقدرکه قوانین خلقی دائماً کندی تصوراته تطبیق آرزوسنده بولنور . انسان ؛ کندیسی حیوانات سائردهن تمیز ایدن جوهر نورانی عتلاک تخطیط ابتدکی دائرة اعتدال وحکمندن خروج ایله وهم و خیالات پیشگاه هوا و هوسنه اراؤه ایلدیکی فیفای آزادی جهل وضالده بویان اولمق اخص آمالی بولندیغندن محاکات فکریه افتقار ایلمکی کندیسنه برذل اعتبار ایلم .

حتی بوسوء اعتیاده قاییلان بعض کوته بیناندرکه کائناتی تصوراته تابع برسر اب اعتقاد ایلدیکندن جوهریت و عرضیت ، مادیت و مجردیت و الحاصل بتون خواص وجود ظن و تخمینک صور تمثیلیه سندن بشقه برشی دکدر . حکمنی اعطاده تردد ایتمز .

انسان هانکی مسالکده اولورسه اولسون ایلمه مک ایچون توفیق الهیه به محتاجدر . توفیق . اسبابی مسبباتنه موافق قیلمقدن عبارت اولسنه کوره اولسنه هیچ برشیک حصولدیر اوله میه چی آشکارد .

جناب حق دین مبین اسلامی تأیید ایچون اسلامک هر صنفنده ملو نالجه موافق ذوات خلق بیورمشدرکه تأییدات الهیه سیله پرور شیاپ کال اولان اودوات عالیله اسلامیک تعالی شانندن بشقه برشیه اشتغال اتمیرک اعمار مقدره سی متخذری اولان مسالکده ترقی ایلمک . صرف ایتشمار و اخلافه نمونه نمای کمال اولمق ، حسن خدمت ایلمکی کندیلری ایچون الک بیوک بریختارلق ، الک مهم بروظیفه تلقی ایلمشلردر . بو بختیاران مات اسلامه نک الک کزیده سی ، الک علویسی فن جلیل فقهی تدوین و تهذیب ایدن مجتهدین عظام حضراتیدرکه قیمتشناسان انسانیت اودوات فاضله نک مزایای عالیسی تقدیردن دائماً اظهار عجز ایده کشدر .

فی الحقیقه اعزاز دین میندن غیری برغایه . رضای

شریف الهی بی تحصیلدن بشقه بر مقصد اولدی بی حالدہ دنیا ناک . حیانت بتون آلام طاقفسر ساسنی اقتحسام ، اضطرابات جانیکداز بی درسینه والتزام ایلمیرک عمری ، وجودی استنباط احکامه صرف ایله فقه کبی بر دریای حقیقت میدان کتیرمک صورتیه انسانیه خدمت ایتمکدن بیوک نه فضیلت اولور ؟

واخفاکه اسلام صکره لری بوکنجینه حکمتی بحق تقدیر ایده من اولدی . ظلم و استبداده مغلوب و محکوم اوله رق فیه کبی بردستور عدالتی حسن تطبیق و اجرابه موافق . لاهندی . علوم و فنون سائره کبی فقه شریفده عادات و رسوم حکمه کیرمک باشلادی . ارباب اجتهادک فقدانندن بشقه مجتهدینک استنباط ایادیکی احکامی اکلا یه رق حوادثه تطبیق ایده جسک اهلیتی ذواته بیله ندرت کلدی . بر درجه ده که بوکون رضی کبی . ابن هشام کبی برنحوی . سکاکی ، زنجشیری کبی برمتخصص بلاغت ، ابن نجیم کبی بر فقه ، راصولی موجود دکل ایکن دعوائی اجتهاده قیام ایدنلرک عددی حس اوله حق درجه ده چوغالمقددرکه تأسف ایتمک الدن کیز . بو دعوالر ، بوخود پسندلکر هب اهلیتمز لکدن . مقام اجتهادک . حتی افسانک بیوک لکنتی . اهمیت تقدیر ایده مه مکدن نشات ایدیور . هیچ اجتهاد نه دیمک اولدی بی . ارباب اجتهادک اقوال محکمه سی حقیله ادراک اوله بیلمسه بویه خاییده ادا ادعالرده بولنورمی . . .

اجتهادک ایکی رکن رکینی اولان تفسیر و حدیثی زمانزده نفسنده جمع ایدن کیمدرکه دعوائی زوراجتهادده یارجای قیام اولمق جرأتنده بولنه بیلمسوز ؟ .

کتب تفسیرک ظاهر بی — اوده قوت حواشیه — بر درجه یه قدر حل ایلمکله . شروحه مراجعته برایکی حدیثک متنی سطحی اوله رق اکلا یه بیلمکله انسان مجتهد اولسه بوکون ملت اسلامیه حقیقه بختیار اولوردی . امام ابی یوسف رضی الله عنک یالکیز منسوخ اوله رق

یکرمی بیک حدیث محفوظی بولدیغنی فتمها تصریح ایدوب طور یور . اوحالده نصل اولبورده ازریده یکرمی حدیث دگا یکرمی مسئله فتمیه اولمیانار اجتهاد دعواسنده بولنور . واقعا بعض اصولون متن قرآنک حفظی شرائط اجتهاددن دکلدر دیشلر اوحالده اجتهاد ایچون حفظ حدیثه یک چوق احتاج یوق ایسهده کثرت محفوظاتک حصول ملکه یه یک بیوک تأثیری اولدیغیده قابل انکار دکلدر . چونکه مجتهد اولورکه : مصرده اوتوز جلد اوزرینه در دست طبع اولان مبسوط کبی بر اثر مهمی زندان ابتلاده گوشه نشین اضطراب ایکی عن ظهوالقلب علی طریق الاملاء تألیفه مقتدر اولور . اجتهادک امکان ذاتیسی کیمسه انکار ائمز . فقط امکانات وجود اقتضا ایلمدیکنیده تصدیق ایمان بر عاقل یوقدر . بناء علیه برملک متعدد اصنافی اقراض حالنده بولنور ایکن ارتق اولتمده اجتهاد کبی بر امر خلیفک عهده سندن کله جک ذواتک وجودی تصور اولنه یلیرمی ؟ بوکون اجتهاده اقتداری اولان ذواتک موجودیتی ادعا ، مجتهدین دورنده کی صرف ایچنده بولان ارباب لیسافتک موجودیتی ادعا دیکدر . چونکه تحریر این هامده بیان ایدلیدیکی وجهله شرائط اجتهاددن بری ده احاطه مسائل فتمیه اولمنسه کوره مجتهد دیمک مسائل فتمیه بی محیط دیمک اوله جفتدن فته کی بر علی کلی بی احاطه وسائر شرائط اجتهادی جمع آتمش بر ذواتک وجودینه احتمال ویرانجه علم جزئیده مثلا : نخود بر صاحب ملکه تک موجودیتی اولویته قایلر . بویسه خلاقی محسوسدر .

« تبدل زمان ایله تجدد وتنوع حوادث متلازمان اولدقلرندن بوکون اجتهاده لزوم قوی واردر . » دینلره ملازمه مذکور بی سرد و اتیان اثبات مدعا خصوصنده قساعت بخش وجدان اوله مدیقندن کتب موجوده فتمیه مراجعته حلی ممکن اولمیان بر حادته ارائه ایتملرینی تکلیف ایله اکتفا ایدرز .

انسان نوشیده شیلری طویدقجه فقههای عظام [۱] بوراده کی علمی معنی اعمه حمل ایلمک مجازانه . اراخی عنانه منیدر . یوقسه کتب فقهیهده بیان ایدلیدیکی وجهله حاکم علمیه مقصود حسی در . بناء علیه مستعمل فیه معنی اخص اولدیغندن قریب ، تام اولماقله معارضا مذکوره یه احتیاج یوقدر . فی خزانه الاکمل : رأی القاضی رجلا یقذف محصنه اویغصب اویقتل رجلا اویجرحه اویطلق اویعتق اویبیس ثم رفع الیه فانه یقضى فیه بعلمه وكذلك فی حقوق الناس وهو مصدق فی زعم انه رآه اواقر عنده وان قامت علیه البینه بخلاف الحدود فانه لا یعمل الا بالبینه الخ . وفی جامع الفصولین : ولو علم القاضی ان فلانا غصبه من زید وادعاه ذا الید اخذه من یدہ ودفعه الی زید بخلاف مالو علم ایداع فلان لاغصبه من زید ثم ان عمدا رضی الله تعالی اعبر علم القاضی هنا حتی قال : لو علم القاضی ان فلانا غصبه من زید یاخذه ویدفعه الی زید وهذا روایه الاصول . وروی ابن ساعه عنه ان القاضی لا یقضى بعلمه قال : ویبنی ان یتقی به فی غیر کتاب القاضی لمعی ظاهر فی اکثر قضاء الزمان اصلح الله تعالی شأنهم الخ .

انسداد باب اجتهاد اولیه توهم ایدلیدیکی کی بعض متفقهینک خیالخانه سنده وجود بولمش بر افسانه دگا بایکه ابن هام کبی بر جوق مشایخ حنفیه غزالی کبی . قفال کی تحقیق شافعه طرفندن منصوص بر مسئله در .

ذاتاً عصرک . ارباب اجتهاددن جسواز خلوی

قوندی۔ ارباب اقدار و فضیلتہ ، توسیع دائرہ موقوفیتہ
ابراز سب و غیرت بروظیفہ متحتمہ حبت اولہ جفندن اصل
معدومدن استنباط اولنان فرع معہودہ برفرع دہاعلاوہ
ایدلدی ! - ولاناک لہما ان شاء - فوغرافک شہادت
عندالشرع الانور شایان قبول اولدینی (!) مسئلہ سی
تقریع اولندی . [۱]

ادلہ استنباطک ظن افادہ ایدہ جکی ہرنہ قدر
بن العلماء معروف و مشہور ایسہدہ مبنای مظنونیتک
براصل موجودہ مبتی اولدینی ، عدمک ہوتی اولمیدندن
اصل معدومدن استحصا ل فرع ایچون ترتیب ادلیہ
احتیاج بولمیدینی نظاردقہ آلہرق شہادت مذکورہ نک
قبولندہ اصلا تردد جائز اولمایہ جنی دہ توصیہ واتیان
ایدلدی ، حالبوکہ وضع اولنہ حق قوانینک مخالف
شرعشریف اولیہ جنی کمال اہمیتلہ بیان و تأمین ایدلشیدی!
عجبا ! بوتأمینات تہدن درحال فراموش اولیو پردی؟
حیرت !!

مجتہدین عصر یقیناً آکلاسوزلرکہ : غیر رشیدک .
اسیرک . اعمالک انسان . عاقل اولدوقلری حالہ شہا
دہلری - محض عدالتندن - اصنا بیورمیان شریعت
غرایہ درت ال ایلہ صاریلان مسلمانلر ، شریعت غرائک
جامد ، مجبور ، برآلت عثمانک شہادتہ ہیج بروچہلہ
اصفا بیورمیہ جنتی یقیناً بیلکلرندن شہادت مذکورہ نک
مقبول اولہیلہ جسیکی کبی موادی ناطق اولان قوانین
عدالتک (!) مملکتندہ وجودہ کلہ سندن استعاذہ ایلر .
وباعت خزائی دین و ملت بولسان اجرا آتی تقدیراً
اجالہ خامہ مساعہ ایدن ذوانہ الہام حقیقت بیورمسی
جناب مسبب الاسبابدن استرحام ایلرم . (والسلام علی
من اتبع الہدی) ، (ان زدتم زدن) ح . م

[۱] فرع ثانیہ صاحب منارک ایدیسہ دہ مؤخر المجتہدینہ
استاد اولنہ برق ایراد ایدلریکندن تواردہ حمل ایلہ بروچہ بالا
ادارہ کلام مناسب کورولشدیر .

حضراتک دقت انظارینہ حیران اولماق ممکن دکل .
باقسہ کز آ ! (المنار) صاحبی کبی عادی برغزتہ جی
چیقبور . ویردیکی مظاہر ماجناتہ قوالر دہ فوغرافندن
آیت سجدهنی استماع ایدن سامعہ سجده نک وجوبندن
بحث ایدیور . بیلمیورکہ : انتشار وشہوتہ مقسارن
اولہرق قانینک فرجنہ نظر ، حرمت مصاہرہنی ایجاب
ایتدیکی حالہ آییندہ کی تمثال منطقہ نظر ایجاب ایتمز .
بیلمیورکہ : امام آیت سجدهنی تلاوت ایلسہ مقتدیہ
سجده واجب اولور ، حالبوکہ مقتدی آیت سجدهنی
تلفظ ایلمک اہمیتہ وجوب سجده ترتیب ایتمز ؛
بیلمیورکہ : آیت سجدهنی تلفظ ایدن قارئ صو
سجدهنی ایجاب ایتدیکی حالہ صوت معکوس ، صداسی
ایجاب ایتمیور . چونکہ : بتون احکام شرعیہ مثالہ
دکل عینہ ترتیب ایدر ؛ چونکہ : مقتدی محجور
اولمیدندن تصرفی نافذ اولماز .

عجبا ! فوغرافندن ایشیدیان صوت ، بر مصوئک
صوتی حاوی اولان تموجات ہوائیہ نک تضییقہ ابرہ نک
تخلیط ایتدیکی حقیر ایدن خروج ایدن ہوائ مضیقندن
نشأت ایددیکی حالہ وجوب مذکور ایجاب ایدیور دہ
صدا نندن ایجاب ایتمیور ؟ !!

احتمالکہ مجتہد افندی (المجتہد یخطی ویصیب)
قضیہ نک جزء اولنک تمثال مشخصی اولمیدندن بر
جواب معقولہ تصدی ایدمز . احتمالکہ : مجتہد
جدید برغزتہ جی ، برشاعر اولمیدندن ترتیب ایتدیک
ایسہ نک مقدمات خیالیہ دن تائف ایددیکنی ای ! ی
سورہ نک اعتذار ایلر ، چونکہ : احسن الشعرا کذبہ ؛
چونکہ الدائمکہ شاعر سوزی البتہ یالاندر .

ایش بوقدرلہ قالسہ بنہ ای ! فقط وقتاکہ بوعصر
ترقیدہ فقہ شریفی اکیال نواقصیلہ (!) یار و اغیارک
انظار حیرت واستحسانی جالب بردرجہ تکملہ ایصال
ایچون اجتنہادہ (!) برحیفیر اچیلہرق اورتہ برفرع

«دیانتدن تجرد، مدینتندن تباعددر»

قالقیشلادی صره لرده - غفلته مترافق بر ساده دلاک اولور . حال بوکه انسانیتدکی بهره و مزیت یالکیز قوله قلاماق اثر و فایده ایله ابراز و اثبات اولمقی لازمدر . مسلمدرکه اعمال اولسون ، اقوال اولسون مطلقاً بر مقصد و نیته مستنددر . قصد و نیته استادی اولیان قول و فعل هرل و هذیاندن مدوددر .

ینته معلومدرکه : قصد و نیتده خالص و یا فاسد اولمقدن خالی دکلدر . بنابرین هر قولدن قائلنک مقصد و نیتی استخراجه چالشمق ، نتائج و تأثیراتی ملاحظه ایلمدن هر ایشیدیلان سوزده «ایمان» حزم و بصیرت مقتضیاتنددر .

شو علم کون و فسادده نهر اولماشدن نهر اولمقی احتمالی یوقدر . نیجه متنبیلر . متمدیلر ییله جرأتیاب ظهور اولمش و اختلاف و تفاوت استعداد و قابلیت سربیلر بانه لرینه از جوق بر جماعت جمع ایدرک - ولوموقت ییله اواسه - سوزلرینی اسماع و برخیلی ساده دلاری اقناع ایده بیلمشدر .

ترقیات مدینه ادراک و افکار جهده استیلام تعالی ایلدی ایچون زمان حاضرده اولیه متنبیلره ، متمدیلره قولاق آصه جق ، خیاله وجود ویره جکیمسه بولنه مزده دنیله من . چونکه ترقیات مدینه فی الحقیقه افکار و ادراک تدلی بخش و وسعت اولمش ایه ده طرز حیات و معیشت جهده - ینته ترقیات مدینه - نامه - بر جوق تغییرات و تکلفاتده و سبیله نمای اقباع اولدینی ایچون فسق و فسادنه بالکبه زوال و انحطاطی شویله طور سون بالعکس ده ایلسانه ده خرد فریانه احوال سیئه رونما اولمشدر .

شوراسی ده حق الانصاف اعتراف اولمقی لازمدرکه : مدنیت حاضره خصوصیه سمت غریبدن طلوع ایلمان بر طاقم افکار و آمل مدینه محالی اخلاصه مساهله کار اولمقدن بسبوت و ارسته کوریه من . انظار دقت و اعتبار . عمق و لبه معطوف اولمقدن

شان انسانی هر درلو شوائب و عوارضدن منز بولندیز مق . سفیهانه . سفیلانه تمایلاته سد چکوب حسابات نخبیه نیک بالقوه و بالفعل انسانی و سائلنه مستمراً چالشمق قدر کزین انسانی تقدیر ایلیان معالیشانان ارباب عقول ایچون یک مهم و مبارک بر وظیفه در .

معنای رعای انسانیت او درجه واسع و بوسعت منهومه کوره انسانیتمندانه توجه ایدن وظائفده اورته شامل الجهاتدرکه بوساحه فسیحه مشکبده حقیقه احراز کمال و ابراز مافی الافعال عمومیتیه دکل حتی اکثریتیه بیله نصیب اولسان نعم عظیمه دندر . کرام ناس . شراره نسبتله قلیدر .

اقوال ایله افعال هر وقت هر خصوصده یکدیگرینه موافق اولسه . قوی فعلی . فعلی قوی ایله جوق دفعه معارض و مباین اولانلرده بولنسه ایدی لسانلردن ، قاملردن - متبادراً و مبدولاً - صادر و افکار عامه اوزرنده تأثیراتی ظاهر اولان بی حساب کلمات و بیاناتک تأثیرات جدیه و غیرت و حمیت صحیحه محصولی اوله بیلمسنه قناعت ایله مطمانانه و امید پرورانه انتظارلرده بولنمه برمانع تصور اولنمه ایدی . واقعا « قوله باق قائلنه قیامه نظر » بودر ایشته روش اهل عبر « دقینه .

سیده بر قول صادق و بو نکته بی درپیش ملاحظه و تقدیر ایده بیان ارباب ایتانک قوی فعلی . فاعلی قوای مصدق اوله برق بولنره قارشی او بولده بر اندیشه وارد اوله من . شو قدرکه خواصدن عوامه قدر کافه ناسی آشنای رموز و غموض عا ایتکده محالی ممکن حکمنه قویتمق دیمک اوله جنی ایچون اولیه هر لساندن صدور ایدن - سامعه فریب الفاظه باقوبده قائلنک صنوت و اخلاصنه قایل اولمقی . خصوصاً دعوی حقیقه . فقط فعلاً دکل قولاً قایمه بینات مسابقه

الجا آتہ تبعیت الیہ — حقوق اُخرک — محضافو تسرا لکنہ بناءً — پک بی رحمانہ پامال ایداستدن احتراز اولور .
منفعت و قوتک حق و حقیقتہ فوق و غلبہ سی داعہ مسندن فراغت ایدیلہ میور . حالوکه بشریت مکرمہ شایان اولان مدیت حقیقہ — بیابان کرد وحشت اولان بہائم کبی قوتیک ضعیفی بلع و احما ایاہستی دکل — قویسیلہ ضعیفلہ . جریسیلہ جینیلہ حق وعدلک بین العموم سریان و انتشارنی تأمین ایدہ بیان مدیندر .

شو مدنیت مہجہنک تأسی ایسہ دنیا کبی عقبانک ، صورتیات کبی مہویانک دہ موجودتی اعتقادیکنک رسوخیر ابقان اولسنہ وابستہ در . ظلم و جہول وصفی دہ خصائص فطریہ سی جہل مسندن بولتان انسانلر مخافہ الہدن ازادہ و محیطہ جہ بر قوت و استطاعتی حائر اولور ایسہ القات نفسانیہ مسندن بشقہ برشی دوشونہ مز ، تصدی مسندن کری طورہ جینی بر حال قالمز . بنابر این حسیات دینیہ تقویہ دن دور اولان مدنیت — نہ درجہ مشعشع اولور ایسہ اولسون بشریت ایچون سعادت و سلامت دائمہ حصولہ کتیرہ مز .

وجود بارینک و قدرت قاهرہ الہیہنک — بونجہ شئون و انار کونا کون ایچندہ — قبول و تصدیقہ جزم و ابقان حاصل ایدہ میان دماغارک خود سرانہ و مہرطمانہ اقوالی و خصوصیلہ عنی الا کثر اقوالہ اویمیان احوالی فصل اولور دہ بشریتی سبیل رشد و سدادہ ہدایت ایدہ بیلر . معنویت بشریہ قبولدن امتناع ایتک ، انسانیتی بہمیت درک مسندہ کورمک دیککر . حالوکه انسانیت متدینہ حیوانات اہلیہ ایچون دہ برحق محفوظ و معین تلقی الیمکدہ در . ایشٹہ یالکز بین البشر دکل حتی بہائم اہلیہ قارشیدہ مراعات حقوق الحق حساب متعویہنک و مخافہ الہک ثمرہ ہدایت بخشا سیدرکہ مدنیت حقیقہ انسانیتہنک دیانتہ استادی و وجودنی اثبات ایلر .

زیادہ قشر و سطحہ تعلق ایدوب القمدن قور تلمامقدہ در . اکل رفاعت ناس ایچندہ وجودہ کتیر یلان انار و تأسیسات نافہنک لطف حاجت براندازانہ سنہ مقابل ، دیگر جہتدن معنویت بشریہنی دوچار خجل و قوتور ایلان نیجہ احتراصات و اسرافات پیسانی ظہورک قہر و تضییق طاقت شکنانہستی سطحک لبہ فوق و غلبہ سی اظہار ایدوب طورہ مقدہ در . انسانیتہ سعادت بخش اولہ جق مدنیت حقیقہ ، یالکز جہات مادیہنک استکمالندن عبارت دکل فقط معنویت بشریہنک ادامہ و تقویہ سی دہ متکفل اولمق ضروریدر .

حیاتہ مقابل ثبات فصل محقق ایسہ مادیانہ معامل معنویت ، دنیایہ مقابل عقبادہ اولہ جہ ثابتہ درکہ بو حقیقت معینہ دستبر اولہ سی مایندہ حیز قبول بولہ میان مدنیتک — ولولہ ظاہریہنی نہرتبہ شعشعہ دار اولور ایسہ اولسون — سلامت و سعادت انسانیتنی من کل الوجوہ تأمینہ متکافی عد اولتہ مایہ سی برابرہ بدیہیدر .

احوال بشریہنک کنہ و اعماقہ قدر نفوذ ایتک ، خیایا و نکات نہنغہنی کشف و استدلال ایامک شانندن بولتان انظار خردہ شکاف حکمت الک مترقی و مدنی ملکتلر دہدہ حالا مدنیت ، و حتی حقوق ادمیت نامنہ جریان ایدن و حکم و قوتی غفلتہ آلایش الہ ستر اولتان نیجہ حالات غریبہ نیقن الیمکدہ درکہ معنویت بشریہنی تہدید و تضییق الہ تمایلات روحیہ جہ مدار غدر و اعتساف اولمقدن آزادہ صابیلہ ماز .

بالخاصہ نظر حکمت و اتباعہ الخلق ایجاب ایدرکہ وسائط مادہ و وسائل صوریہ احتیاجات بشریہنی تسہیل و منافع و فوائد حیاتیہنی تیسیر ایتککہ برابر قضاای بہمیدن مہبت تمایلات و حرکات خسیہنی کلاً از الہیہ مساعد اولہ مامقدہ در . شخصاً و منفرداً ایقاع اولتان اعتسافندن قطع نظر ہیئت اجتماعہ و بر دولت معظمہ مدنیہ نامنہ بیلہ — منفعت خصوصیہ

دینیدن تجریده سی ایدرلر . محقق بیلاندیرکه :
دیانتدن تجرد مدینتده تبعادی استزام ایدر .

بزه کانتجه : اگر مدینتک آثار فاخره سی بوکون
لایقله ظاهر اوله میور ایه بونک اسبابی — مدینتن
محرور بتمزده دکل — دیانته کی اهلل و نکاسلر ده
ارامق ایجاب ایدر . زیرا شودین عالی ظهوریه برابر
انوار مدینتی اقطار عالمه نشر ایستدی . فغانور دوحشت
وضلال بولنان نیجه اقوام قبول دیانته روشن دل و نظر
اوله رق دعائم مدینتی وضع و شرافت انسانیهی قولاً
و فعلاً ابراز و اثبات ایلدیلر .

ای رواقیدرکه بز حق موروثز اولان شونعت
عظمتک قدرنی اکلامیوب و یاساسندن نیسان ایدوبده
بیوایه قالم .

هرشیدن اول بوکون بزه فرض اولان بروظیفه ده
اون اوچ عصرلق بر انسانیت مدینه و متمدنک اولاد
پاک نهادانی بولدیفغیزی بروفاق تام و اتحاد مالاکلام ایه
یار و اغیاره تسلیم ایتدیرمکدر . بونک ایچوندده شماره پاک
اسلامدن اولان خلوص نیی هرشیته تقدیم ایه اغراض
فاسده و منافیات و آمال کاسدهدن کلیاً فراغت و بالکنز
سلامت و سعادت ملیه حضراندیشه ودقت ایدمک ،
زیغ و ضلال ایه آلوده اولان خودسرانه افکار
و اقوالک ماهیت حقیقه لرنی تدقیق و تحقیق ایدرک رواج
و انتشارلرنی برعزم سلامتجویانه ایه منع و زجر ایتمک
لازمدر . شولازمه ره رعایته ایجابات و ترقیات عصریه نک
— من الاول مظاهر اولدیفغز — مدینت حقیقه ایه
منافاتی دکل بالتأم موافق بولانسدیفنی عکس ذهبا ده
بولنادرده اکلاملیدر .

والحاصل مدینت حقیقه نک تکمل و تالیسی ده اثار
فعلیه سیله — یته مهدظهوری اولان — شرقده کورنمیدر .
بوکون ولهرس عقول اولان غرب — بر آئی قریبده —
شرقک اشراقات غیضا فیضه حیران قالمیدر . بومقتصد

متدین اولمسانلر . هیچ بروقت حقیقه متمدن عد
اولنه مازلر .

مدینتی کندیلرینه خاص فرض ایلان نیجه کیمسلر
کوریلورکه نظرلری آنجق صور و اشکاله منعطف اولوب
قالقدهدر . طرز تلبس و رفتار ایه . برطاقم اوضاع
و اطوار ایه مدینتک حسنوله قائل اولان بو قیل
سلیحی نظرلرک اقوالیه افعالی مقایسه اولغق لازمدر .
سوزلری حارینی ناقض . حارری قالاری میکنیدر .
ایشک فناسی ایچلرنده صورت حقندن کورینانلر .
خسک کوزنی بویانلرده بولنمسیدر . ابلیس کبی بر
آنده بیک رنگه کیروب چقان . عبادالهی اضلال
ایله ذوقیاب اولان شو فساد پیشلره قازشی دائماً
متعطف بولغق . وضع و طورلرندن مقصد حقیقلرنی
استدلاله چالیشمق اقتضا ایدر .

حقیق بر انصاف ایه ملاحظه اولنور ایه جزم
و تسام ایدمک مقرردرکه صورت ظاهره سی نظرلری
تسریر و تلطیف ایدن بر طسائم حالات . چوق دفعه
وجدانلری تمذیب و معنویت بشریهی تخریب شائبه سیله
ملوندر . انسانیت مدینه بویله تلونات خرد فریبانهی
قتلاً رد ایدر . صفوت و صمیمیت کامله ایه روحک
اعتلاسی جسم و جسدلرده حسن محافظه سی تأمین
ایلرکه مدینت حقیقه ده انجق بوجهته تجلی ایده بیایر .
ایشته مادایله . معنویاتله . بشریتک حضور و سلامتجه
داعی اشکال اولان مدینتک مدینت نیجه عد اولنه مرز .

لطف ظاهره سی . قهر و تضییق معنویسه — نسبت
قبول ایتیه چک درجه لرده — دون اولان مدینتلی —
محض سفاقت و تمایلات هوا پرستانه خدمتی جهته —
علی الاطلاق ترویج غیرتنده بولنانلر . خلق شو یوزدن
اضلاله چالیشانلر زمانزه کوره متبیلر متمدیلر مثابه
سنددرکه عباد الاهی مدینه اماله پرده سی آلوده حسیات

(ام امتی) اولادینک زیر پای تحقیرنده کریان و پریشان ایدن جهلدر .

جهلدرکه سوء اخلاق کی برولد غیر مشروع تولید ایدرده — سرتاج مخلوقات اولان — انسانی بشری بر منفعت خسیسه اوغورنده تملقات کلبانه . و تبصبات غشاشانه ایله آفاقلر التنده سوریندریر . صکردهده لاشه کلاب کی کرداب عدمه آثار .

سایه معرفده مکارم اخلاق تحصیل ایده ییلنلر — سائقه سوء اخلاق ایله انسانی بهیمیت درکسنه تنزیل ایدن — اشخاص ذو ذنبک ذنبی قولاً و فعلاً منع ایتمزلر سیل هلاک — خس و خاشاک کی — آنلری ده کوتوره چسکی یره کوتورور . اصل شایان دقت اولان نقطهده بودور ..

بنابرین کاشانده تأمین هستی اتمک ایستیمیلر . اول بول جهلک ازاله سنه بذل مجهود ایتیلدرلرکه سوء اخلاقک ظهور و انتشارله مصیبت منتظره و ناملوسون . ارباب فکر و نظره مجهول دکلدرکه جهل ایله ادامه حیاته دامن درمیان غیرت اولانلر

« ترجو النجاة ولم تسلك مسالكها »

« انالسفينة لا تجرى على اليبس »

فحواسنجه آقندی یه کورهک ، فورطنیه اتمک چکمش اولورلر .

جهل . بر مار پرقش و نکاره بکزرکه ناظرینی کندینه جذب ایدر ، نفس لوامه ایسه دائماً حال انجذابده بولنور .

انجذابک تولید ایده چکی نتایج و خیمه بی عفلک پیش نظر اقبانه آنجیق معرفت عرض ایده ییلر .

عافل اودرکه نفسک تمایلات خیمه سنندن انیمات ایدمک حالات مهلک کی تقدیر ایله ظهورندن اول احساسنه چالیشیر .

نفسنه عصبان ایدنلر . کاشانی کندیلرینه منتقاد ایدرلر .

مقدس نخبه امل انخاذ و فرداً فردا اعتقاد پاک و صحیح ایله و خلوص و قوت قلب ایله جهد و جهاده آغاز ایدیلنجه توفیقات الهیهیه مظهریت میسر اولور .

یوقسه چیمماز کیر یوردلده رفار . ضالالت و غوایتده اصرار . خسران و هزیمت اسبابی استحضار ایلر .

ایمانلین :

احمد توفیق

لاءضیة اعظام من الجهل

جهلک مصائبندن بحث اتمک — معرفتک فوایدنی ایضاح اتمک کی — معلومی اعلام قیلندندر .

اما بولای خامانسونک آثار فحیهه سی — معرفتک نتیجه نافعیه سی کی — انظار عامهده تعیین ایتدیکی حالده معرفتدن روگردان . جهله شتابان اولان اقوامک اوغرا دیغی دوائی نامتناهی . دائماً افصح و اثبات ایدمیلدرکه ملبونلرله نفوسی بر دست بی امانه محکوم ، نشیمن های آشیان بوم ایدن او جلاله دجال مشربک وجودنی احیا ایدمیلر جهلک اسبابه توسل اولنسون .

براهین قاطعه ایله ثابتدرکه جمعیت بشریه انجیون (جهل) دن بیسوک مصیبت تصور اولنمهاز . بواویله بر مصیبت عظمادرکه حکمی دنیا و عقبایه شاملدر .

(هر درلو حقایقک معرض تماشای) اولان تاریک صفحاتک سیخفه اخیریه سی انظار عبرتمزه عرض ایدیورکه : زمین شوکته سایه سالان بهادرلری — کندی ظل زائلندن اورکیده جهلک درجهده — هراسان ایدن جهلدر .

شعشعه شهامتیه کاشانه لرزه رسان اولان ملتلی « ضربت علیهم الذلة والمسکنة » مألوسه ماصدق ایدن جهلدر .

آباء و اجدادی بر برندن متضرر ، بر برندن متضرر ایدن جهلدر .